

Střední
zdravotnická škola
Evangelické akademie

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

školní rok 2023 / 2024

Obsah

ÚVOD	3
TERMINOLOGIE A POUŽITÉ ZKRATKY	4
1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
1.1 TYP ŠKOLY	6
1.2 VELIKOST ŠKOLY	7
1.3 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU ŠKOLY	7
1.3.1 <i>Silné stránky školy</i>	7
1.3.2 <i>Slabé stránky školy</i>	7
1.3.3 <i>Rizika</i>	8
1.3.4 <i>Příležitosti</i>	8
2. INFORMAČNÍ ZDROJE	9
2.1 VNITŘNÍ INFORMAČNÍ ZDROJE	9
2.2 VNĚJŠÍ INFORMAČNÍ ZDROJE.....	9
3. CÍLE ŠPP	9
3.1 DLOUHODOBÉ CÍLE.....	9
3.2 STŘEDNĚDOBÉ CÍLE	10
3.3 KRÁTKODOBÉ CÍLE	10
4. PRIMÁRNÍ PREVENCE PODLE CÍLOVÝCH SKUPIN	11
4.1 PRIMÁRNÍ PREVENCE A ŽÁCI	11
4.1.1 <i>Primární prevence zajištěná školou</i>	11
4.1.2 <i>Primární prevence zajištěná ve spolupráci s externími partnery</i>	17
4.2 PRIMÁRNÍ PREVENCE A RODIČE.....	18
4.3 PRIMÁRNÍ PREVENCE A PRACOVNÍCI ŠKOLY	18
5. MONITORING A EVALUACE	20
5.1. HODNOCENÍ ŠKOLNÍHO ROKU 2022 – 2023.....	20
POUŽITÁ LITERATURA	21
SEZNAM PŘÍLOH	23

Úvod

Školní preventivní program Střední zdravotnické školy Evangelické akademie Brno je základním dokumentem primární prevence rizikového chování ve škole, obsahuje plán aktivit pro vytvoření bezpečného prostředí a předcházení rizikovému chování žáků a jeho realizace je v kompetenci školního metodika prevence. Je tvořen na základě analýzy aktuálního stavu ve škole, je průběžně aktualizován a hodnocen. Preventivní aktivity jsou jednak součástí školního vzdělávacího programu a jsou součástí výuky, dále obsahuje plán akcí, které jsou realizovány formou spolupráce s externími organizacemi.

V příloze jsou uvedeny další povinné dokumenty související se Školním preventivním programem, jako je Krizový plán, který poskytuje návody k řešení konkrétních problémových situací, dále Školní program proti šikanování, Školní program proti záškoláctví a dokument Zásady přístupu k dětem, žákům, studentům s PAS v rámci vzdělávacího procesu.

Terminologie a použité zkratky

Prevence (z lat. praevenire, předcházet) – všechna opatření směřující k předcházení a minimalizování jevů spojených s rizikovým chováním a jeho důsledků. (2)

Stupně prevence:

Primární prevence – je zaměřena na předcházení vzniku rizikového chování.

Sekundární prevence – je zaměřená na jedince vykazující vážné formy rizikového chování, snaží se o nápravu stavu.

Terciální prevence – se soustředí na minimalizaci následků daného rizikového chování jak pro jedince, tak pro společnost, součástí práce je reedukace a resocializace.

Typy primární prevence:

Všeobecná primární prevence – zaměřená na běžnou populaci bez rozdělování na více či méně rizikové skupiny osob.

Selektivní primární prevence – určená rizikovým cílovým skupinám (skupinám osob, u kterých je identifikována zvýšená míra rizikových faktorů pro vznik a vývoj různých forem rizikového chování.

Indikovaná primární prevence – zaměřena na rizikové jedince, tedy osoby, u kterých je identifikována zvýšená míra rizikových faktorů pro vznik a vývoj různých forem rizikového chování. (3)

Nespecifická primární prevence – podporuje žádoucí formy chování, formuje osobnost jedince, podporuje efektivní využívání volného času, zdravý životní styl.

Specifická primární prevence – zaměřuje se na konkrétní rizika a jejich prevenci. (2)

Školní metodik prevence – je pedagogickým pracovníkem školy, který má v obsahu práce koordinaci tvorby a kontrolu preventivního programu školy ve spolupráci se všemi zainteresovanými subjekty. (12)

Školní preventivní program (ŠPP) – je hlavním nástrojem primární prevence realizované ve školách a školských zařízeních. Vychází z dlouhodobé školní preventivní strategie. Jeho struktura kombinuje programy podporující zdraví a bezpečnost ve škole, programy zaměřené

na sociální dovednosti a programy specificky zaměřené na jednotlivé formy rizikového chování (1):

- záškoláctví,
- šikana, kyberšikana, agrese,
- intolerance, extrémismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, homofobie,
- rizikové sexuální chování,
- závislostní chování (adiktologie) – užívání návykových látek, netolismus, gambling,
- negativní působení sekt,
- rizikové chování v dopravě, rizikové sporty,
- poruchy příjmu potravy,
- problémy spojené se syndromem týraného a zneužívaného dítěte. (11)

Samostatné přílohy školního preventivního programu:

Krizový plán – dokument školy obsahující postupy, které škola volí v případě výskytu rizikového chování, obsahuje krizové plány pro jednotlivé oblasti rizikového chování. **Školní**

program proti šikanování – dokument školy zaměřený na prevenci a řešení výskytu šikany.

Školní program proti záškoláctví – dokument školy zaměřený na prevenci a řešení záškoláctví

Strategie předcházení školní neúspěšnosti – strategie školy zahrnující možnosti pomoci žákům ohroženým školní neúspěšností

Strategie přístupu k žákům s PAS – dokument pro práci se žáky s poruchami autistického spektra

1. Charakteristika školy

Střední zdravotnická škola Evangelické akademie, jejímž zřizovatelem je Českobratrská církev evangelická, je zaměřena na vzdělávání žáků v odborné přípravě v oborech Praktická sestra, Ošetřovatel a Sociální činnost. Ve vzdělávání žáků se klade důraz také na osobnostní přípravu a morální postoje nejen v teoretické rovině, ale i v praktické výuce.

Název	Střední zdravotnická škola Evangelické akademie	
Adresa	Šimáčkova 1, Brno	
Kontakty	www.eabrno.cz , www.zdravka.eabrno.cz zdravka@eabrno.cz telefon 542 212 979	
IČO	62159101	
Obory	Ošetřovatel (3leté studium ukončené výučním listem) Praktická sestra (4leté studium ukončené maturitou) Sociální činnost (nástavbové 2leté studium s maturitou)	
Školní poradenské pracoviště	Zástupce ředitelky	Mgr. Pavel Michalec
	Kariérový poradce	
	Metodik prevence	Mgr. Jarmila Skoumalová Mgr. Lukáš Svitavský
	Výchovný poradce	Mgr. Renata Eremiášová
	Školní kaplanka, Kariérový poradce	Mgr. Marta Žídková

1.1 Typ školy

Střední zdravotnická škola Evangelické akademie se nachází v okrajové části Brna, v městské části Líšeň. Po roce, kdy byla přestěhována v centru města z důvodu rekonstrukce, se vrátila do svého působiště. Ke škole náleží velká zahrada, v těsné blízkosti je zdravotní středisko a mateřská škola.

Škola má velkou spádovou oblast, žáci dojíždějí z celé republiky (zejména u nástavbového studia).

Ke škole náleží internát, který se nachází v centru města na ulici Opletalova. Je určen pouze pro dívky, chlapci využívají internáty jiných středních škol v Brně.

1.2 Velikost školy

Škola patří svým počtem žáků mezi menší, což umožňuje žákům i pedagogům navázat bližší vazby a vytvářet příjemné klima.

V letošním školním roce nastoupilo ke studiu celkem 200 žáků.

Počet žáků ve škole:

Obory / ročník	1.	2.	3.	4.	Celkem
Ošetřovatel	29	10	22	---	61
Praktická sestra	34	24	27	23	108
Sociální činnost	16	15	---	---	31
Celkem	79	49	49	23	200

1.3 Analýza současného stavu školy

1.3.1 Silné stránky školy

Status církevní školy: škola nabízí žákům kromě klasické výchovy a vzdělávání také duchovní rozměr, který se uplatňuje v každodenním individuálním přístupu k žákům i během školních akcí.

Charakter školy: malá škola a nízký počet studentů brání anonymitě žáků, pedagogové a žáci se navzájem znají.

Klima školy: ve škole je patrná přátelská atmosféra a příjemné klima, spolupráce pedagogického sboru i poradenského týmu je na dobré úrovni, existuje nastavení komunikačních kanálů, sdílení informací a spolupráce při řešení problémů. Důležitou součástí a spolupracujícím partnerem jsou i nepedagogičtí pracovníci, zejména hospodář školy.

1.3.2 Slabé stránky školy

Skladba žáků: individuální přístup k žákům vycházející z principů církevní školy zvyšuje koncentraci žáků se specifickými vzdělávacími potřebami, v ročnících jsou nehomogenní skupiny žáků jak ze strany věku, tak i schopností.

Školní stravování: je smluvně zajištěno mimo budovu školy na ZŠ Holzova cca 10 minut chůze. Je proto vyhrazena polední pauza, kdy žáci mohou opouštět budovu školy. Vzhledem k vzdálenosti a navýšené ceně obědů mnoho žáků jídelnu nevyužívá, nemá plnohodnotné polední jídlo a kupuje si občerstvení v přilehlých obchodech. Ve škole mají žáci k dispozici mikrovlnnou troubu k ohřevu jídla přineseného z domu. Nově je ve škole instalován automat s nápoji a drobným občerstvením.

1.3.3 Rizika

Rizikové chování: žáci mají nejčastěji problémy s kouřením a záškoláctvím, zvýšenou rizikovou oblastí je šikana, kyberšikana, netolerantní chování. Vzhledem k nárůstu psychických problémů u žáků se zvýšily projevy vzájemné nesnášenlivosti až verbální agrese v některých třídách, dále se častěji objevuje sebepoškozování či poruchy příjmu potravy.

Opatření: zajištění bezpečného prostředí prostřednictvím dozorů, preventivní programy dle potřeb školy, zjišťování třídního klimatu v rámci třídnických hodin, konzultace s poradenských pracovištích.

Riziková místa: rizikovým místem ve škole je prostor šaten, učebny relaxu a chlapeckého WC v přízemí budovy, dívčí WC v 1. a 2. patře, mezipatra a školní zahrada. Rizikovým místem mimo budovu školy je zejména bezprostřední okolí školy, zastávka MHD a prostor kolem obchodu, kde se žáci zdržují před zahájením a po skončení vyučování a během obědové pauzy.

Opatření: rizikové chování a chování během obědové pauzy je upraveno ve školním řádu. (8) Bezpečnost na rizikových místech ve škole je zajištěna rozpisem dozorů, které konají vyučující o přestávkách. Vchod do budovy školy je vybaven zabezpečovacím systémem a otvírá se pomocí čipů. Prostor mimo školu je příležitostně sledován pedagogy, kteří se v prostoru pohybují při cestě na oběd.

1.3.4 Příležitosti

Škola má dobře zavedenou spolupráci zejména s místní Římskokatolickou farností, která škole zapůjčuje prostory kostela pro školní bohoslužby, i s Úřadem městské části v rámci společných projektů. Dále úzce spolupracuje se sousední mateřskou školou a blízkými základními školami formou ukázek první pomoci pro děti. Je zde pole pro rozšíření spolupráce s Městskou policií a dalšími subjekty v městské části.

V rámci zlepšení vzájemných vztahů mezi žáky a většího propojení tříd je zde příležitost pro aktivní zapojení Peerů nejen při realizaci adaptačních pobytů, ale i v běžném chodu školního roku.

2. Informační zdroje

2.1 Vnitřní informační zdroje

Škola disponuje řadou materiálů využitelných pro prevenci rizikového chování. Jedná se o tištěné publikace, brožury a letáky, některé jsou k zapůjčení, jiné jsou k dispozici žákům ve volně přístupné knihovně, dále videomateriály a CD, které mohou použít vyučující. Seznam vnitřních informačních zdrojů je uveden v příloze č. 1. Mezi další informační zdroje patří webové stránky školy www.eabrno.cz, kde jsou uvedeny kontakty na metodika prevence, výchovného poradce i ostatní pracovníky. Dalším zdrojem informací jsou nástěnky.

2.2 Vnější informační zdroje

Další informace o prevenci škola čerpá od organizací zabývajících se rizikovým chováním, jsou schopny poskytnout konkrétní rady a návody pedagogům nebo realizují programy primární prevence, které škola využívá pro žáky. Seznam organizací a webových stránek je uveden v příloze č. 1.

3. Cíle ŠPP

3.1 Dlouhodobé cíle

- Výchova ke zdravému životnímu stylu,
- rozvoj a podpora sociálních kompetencí,
- funkční systém primární prevence na škole,
- rozvoj spolupráce školního poradenského pracoviště a všech pracovníků školy,
- podpora a udržení příznivého sociálního klimatu ve škole,
- podpora rizikových a ohrožených skupin žáků,
- důraz na osobnostní charakteristiku žáků jako budoucích zdravotnických a sociálních pracovníků, podpora správné hodnotové a postojoyé orientace žáků,
- podpora a vedení žáků ke zdravému sebevědomí, správnému sebehodnocení, schopnosti stanovit si v životě reálné cíle, k poznávání sebe sama.

3.2 Střednědobé cíle

- Výchova a vzdělávání žáka zaměřené na jeho zodpovědnost za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku,
- podpora a výchova ke zdravému životnímu stylu a osvojení pozitivního sociálního chování,
- spolupráce školy a rodiny,
- spolupráce s poradenskými školskými zařízeními a dalšími institucemi a organizacemi, jejichž činnost je zaměřena na prevenci rizikových jevů.
- vytvoření dlouhodobé funkční strategie školy v oblasti prevence rizikového chování,
- udržení příznivého sociálního klimatu – atmosféry důvěry, příznivých vzájemných vztahů,
- sledování klimatu školy a aktivní vyhledávání rizikových jevů,
- získání podpory a spolupráce všech pedagogických pracovníků školy v otázce nutnosti prevence a její realizace,
- snížení počtu rizikového chování u žáků školy (zejména záškoláctví, kouření, agrese a šikany).

3.3 Krátkodobé cíle

- pokračovat v podpoře psychické odolnosti žáků, zaměřit se na potřeby žáků, podporovat vzájemné vztahy, klima ve třídách i ve škole,
- pokračovat ve spolupráci pedagogů a zejména třídních učitelů s poradenských pracovištích (třídní učitelé podávají zprávu metodikovi prevence o výskytu a řešení rizikového chování žáků každé pololetí, v závažných situacích neprodleně),
- podporovat zdravý životní styl se zaměřením na prevenci kouření (v rámci výuky a školních akcí)
- podporovat seberozvojové aktivity (pokračovat v osvědčených akcích jako např. adaptační pobyty, projektový den, návštěvy kulturních akcí),
- zvýšit sociální kompetence a dovednosti žáků při využívání moderních technologií – rizika kyberprostoru, kyberšikany (výuka IKT, externí preventivní program),
- zaměřit se na prevenci rizikového chování s ohledem na aktuální problémy ve společnosti a podporovat sounáležitost – uprchlická krize, válka na Ukrajině, energetická krize (v rámci ŠVP a akcí školy).

4. Primární prevence podle cílových skupin

Preventivní program je zaměřen na žáky, pedagogické i nepedagogické pracovníky školy a na zákonné zástupce žáků.

4.1 Primární prevence a žáci

Preventivní aktivity vycházejí z potřeb žáků, u prvních ročníků na začátku školního roku metodik prevence provede monitoring zjišťující povědomí o rizikových jevech, absolvované programy, zájem žáků a případná rizika. U vyšších ročníků probíhá tvorba programu ve spolupráci se žáky a třídním učitelem.

4.1.1 Primární prevence zajištěná školou

a) **Nespecifická prevence** – podpurné aktivity pro zdravý životní styl a dobré klima:

- adaptační pobyty 1. ročníků (září, zajišťují třídní učitelé ve spolupráci s externími spolupracovníky),
- třídnické hodiny – dle potřeby (zajišťují třídní učitelé),
- informační systémy:
  - webové stránky školy www.eabrno.cz, www.zdravka.eabrno.cz (zajišťuje vedení školy),
  - Edupage – informace o prospěchu a docházce pro žáky a rodiče (zajišťují pedagogové), seznam úkolů, testů
  - školní email (Microsoft Office)
  - nástěnky – ve třídách (zajišťují třídní učitelé a žáci), v 1. patře kulturní programy, akce školy (zajišťují příslušní pedagogové), a nástěnka primární prevence (zajišťuje výchovný poradce, metodik prevence),
  - Microsoft Teams – videokonference a online hodiny,
  - Bookport – elektronická knihovna
  - facebook
- poradenská činnost (zajišťuje vedení školy, výchovný poradce, metodik prevence, kariérový poradce),
- školní bohoslužby – v kostele probíhá slavnostní zahájení školního roku, adventní a velikonoční setkání, slavnostní ukončení školního roku a vyřazení absolventů – jsou v souladu s vizí školy, nabízejí duchovní rozměr (zajišťuje školní kaplanka),

- pěvecký kroužek – probíhá příležitostně, nácvik na školní bohoslužby (zajišťuje školní kaplanka a příslušní pedagogové),
- projektový den “Polévkový den“ – zaměřený na sociální, kulturní či etická témata (účastní se všichni pedagogové, žáci a hosté),
- Peer program – zapojení proškolených spolužáků z vyšších ročníků na adaptačních pobytech a akcích školy
- třídní besídky – vánoční, na konci školního roku (zajišťují třídní učitelé),
- kulturní akce – kino, divadlo, besedy, exkurze (pravidelné návštěvy, zajišťuje vedení školy či příslušný pedagog),
- sportovní akce (jednorázové),
- školní výlety (zajišťuje třídní učitel a další pedagogové),
- den otevřených dveří – 2x ročně (účastní se všichni učitelé a zájemci z žáků),
- peněžní sbírky – Květinový den (zajišťují pedagogové a vybrané třídy).

b) Specifická prevence realizovaná v rámci ŠVP

Prevence záškoláctví

<i>Obor</i>	<i>Ročník</i>	<i>Téma ŠVP (předmět)</i>
<i>Ošetřovatel</i>	1.	Seznámení se Školním řádem (třídnická hodina) Pravidla slušného chování, náročné životní situace – stres, frustrace, konflikty a způsoby jejich řešení (Základy společenských věd)
<i>Praktická sestra</i>	1.	Seznámení se Školním řádem (třídnická hodina) Pravidla slušného chování, naslouchání a komunikování, životní styl, sociálně patologické jevy (Základy společen. věd)
<i>Sociální činnost</i>	1.	Seznámení se Školním řádem (třídnická hodina)

Prevence šikany

<i>Obor</i>	<i>Ročník</i>	<i>Téma ŠVP (předmět)</i>
<i>Ošetřovatel</i>	1.	Sociálně patologické jevy – šikana (Základy společen. věd)

	3.	Patologické jevy ve společnosti – šikana (Psychologie a komunikace)
<i>Praktická sestra</i>	1.	Sociálně patologické jevy – šikana a různé druhy závislostí (Základy společenských věd)
<i>Sociální činnost</i>	1.	Skryté formy individuálního násilí a zneužívání ve společnosti (Rodinná výchova)
	2.	Patologické jevy ve společnosti – šikana (Psychologie a komunikace)

Prevence kyberšikany

<i>Obor</i>	<i>Ročník</i>	<i>Téma ŠVP (předmět)</i>
<i>Ošetrovatel</i>	1.	Sociální sítě, bezpečnost jednotlivce na Internetu výhody i nebezpečí sociálních sítí a závislosti na Internetu, nutnost zabezpečení osobních dat (Informační a komunikační technologie)
<i>Praktická sestra</i>	1. / 1.	Autorský zákon, sociální sítě, bezpečnost jednotlivce na internetu (Informační a komunikační technologie)
<i>Sociální činnost</i>	1.	Prostředky zabezpečení dat před zneužitím (Informační a komunikační technologie)

Prevence užívání návykových látek

<i>Obor</i>	<i>Ročník</i>	<i>Téma ŠVP (předmět)</i>
<i>Ošetrovatel</i>	1.	Zdravý životní styl, příčiny nemocí, následky kouření (Somatologie) Zdraví a nemoc, příčiny nemocí (Klinická propedeutika)
	2.	Účinky léků – žádoucí, nežádoucí, zneužívání léků (Klinická propedeutika)
<i>Praktická sestra</i>	1.	Zdravý životní styl, příčiny nemocí, následky kouření (Somatologie)

	2.	Účinky léků – žádoucí, nežádoucí, zneužívání léků (Klinická propedeutika)
<i>Sociální činnost</i>	1.	Patologické jevy a sociální chování (Psychologie a komunikace) Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (Rodinná výchova)
	2.	Sociální patologie – závislosti (Sociální péče)

Prevence xenofobie a rasizmu

<i>Obor</i>	<i>Ročník</i>	<i>Téma ŠVP (předmět)</i>
<i>Ošetrovatel</i>	1.	Multikulturní soužití, jeho klady a problémy, genocida v době II. světové války, migrace v současném světě, vztah české společnosti k tomuto problému, česká extremistická scéna (Základy společenských věd) Základy multikulturního ošetrovatelství, etnické a kulturní zvláštnosti nemocných (Ošetrovatelství)
	2.	Respektování kulturních specifik a uspokojování biopsychosociálních potřeb nemocných (Odborný výcvik)
	3.	Zvláštnosti komunikace s klienty odlišného etnika (Psychologie a komunikace)
<i>Praktická sestra</i>	1.	Rasy, národy a národnosti, většiny a menšiny ve společnosti, klady a problémy multikulturního soužití – migrace v současném světě, azylanti, vztah české společnosti k tomuto problému, česká nacionalistická scéna, média a život v medializovaném světě (Základy společenských věd)
	3.	Respektování kulturních specifik a uspokojování biopsychosociálních potřeb pacientů (Ošetrování nemocných)
	4.	Komunikace s příslušníky etnických menšin (Psychologie a komunikace)
<i>Sociální činnost</i>	1.	Respektování kulturních specifik a uspokojování biopsychosociálních potřeb pacientů (Základy pečovatelské praxe)

	2.	Komunikace s příslušníky etnických menšin (Psychologie a komunikace)
--	----	--

Prevence násilí

<i>Obor</i>	<i>Ročník</i>	<i>Téma ŠVP (předmět)</i>
<i>Ošetřovatel</i>	1.	Pravidla slušného chování, náročné životní situace – stres, frustrace, konflikty a způsoby jejich řešení (Základy společenských věd)
	2.	Některá etická témata současnosti – terorismus, agresivita, euthanasie, trest smrti, práva zvířat apod. (Základy společenských věd)
	3.	Trestní právo - trestní odpovědnost, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení, kriminalita dětí a mladistvých (Základy společenských věd)
<i>Praktická sestra</i>	1.	Pravidla slušného chování, naslouchání a komunikování, životní styl, sociálně patologické jevy (Základy společen. věd)
	2.	Právní postavení občanů – práva a povinnosti občanů, terorismus a jeho nebezpečí, globalizace, globální problémy, základy etiky, životní postoje a hodnotová orientace (Základy společenských věd)
	3.	Právo a morálka, trestní právo – trestní odpovědnost, trestný čin a přešůpek, tresty a ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení, prevence trestné činnosti (Základy společenských věd)
Sociální činnost	1.	Vtahy mezi lidmi, syndrom CAN, PAS, EAN (Rodinná výchova) Právo občanské, rodinné, pracovní, trestní (Základy práva)

Prevence poruch příjmu potravy

<i>Obor</i>	<i>Ročník</i>	<i>Téma ŠVP (předmět)</i>
-------------	---------------	---------------------------

<i>Ošetřovatel</i>	1.	Zdravý životní styl, rizika onemocnění, zdravá výživa (Somatologie) Hygiena výživy zdraví a prevence onemocnění, současné trendy zdravé výživy (Hygiena a epidemiologie)
	3.	Patologické jevy ve společnosti – poruchy příjmu potravy (Psychologie a komunikace)
<i>Praktická sestra</i>	1.	Zdravý životní styl, rizika onemocnění, zdravá výživa (Somatologie) Vliv výživy na zdraví a prevenci onemocnění (Hygiena a epidemiologie)
	4.	Patologické jevy ve společnosti – poruchy příjmu potravy (Psychologie a komunikace)

Prevence rizikového sexuálního chování

<i>Obor</i>	<i>Ročník</i>	<i>Téma ŠVP (předmět)</i>
<i>Ošetřovatel</i>	1.	Zdravý životní styl, rizika onemocnění, antikoncepce a plánované těhotenství (Somatologie) Křesťan a společnost, křesťanské pojetí manželství a rodiny (Základy křesťanství)
	3.	Patologické jevy ve společnosti – zneužívání, rizikové sexuální chování (Psychologie a komunikace)
<i>Praktická sestra</i>	1.	Zdravý životní styl, rizika onemocnění, antikoncepce a plánované těhotenství (Somatologie) Křesťan a společnost, křesťanské pojetí manželství a rodiny (Základy křesťanství)
	4.	Patologické jevy ve společnosti – zneužívání, rizikové sexuální chování (Psychologie a komunikace)
Sociální činnost	1.	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví, rizikové sexuální chování (Rodinná výchova)

Rizika sekt a náboženských hnutí

<i>Obor</i>	<i>Ročník</i>	<i>Téma ŠVP (předmět)</i>
<i>Ošetrovatel</i>	2.	Základy křesťanské etiky, problematika náboženských hnutí a sekt (Základy křesťanství)
<i>Praktická sestra</i>	2.	Problematika náboženských hnutí a sekt, náboženský fundamentalismus, extremismus a terorismus (Základy křesťanství)
<i>Sociální činnost</i>	1.	Problematika náboženských hnutí a sekt. Vybrané etické problémy současnosti (Základy křesťanství)

Prevence týrání, zneužívání, sebepoškozování

<i>Obor</i>	<i>Ročník</i>	<i>Téma ŠVP (předmět)</i>
<i>Ošetrovatel</i>	3.	Patologické jevy ve společnosti – týrání, zneužívání, sebepoškozování (Psychologie a komunikace)
<i>Praktická sestra</i>	4.	Patologické jevy ve společnosti – týrání, zneužívání, sebepoškozování (Psychologie a komunikace)
<i>Sociální činnost</i>	1.	Skryté formy individuálního násilí a zneužívání – syndrom CAN, PAS, EAN (Rodinná výchova)

4.1.2 Primární prevence zajištěná ve spolupráci s externími partnery

Plánované preventivní programy primární prevence zajišťované školou a externími partnery:

<i>Preventivní program</i>	<i>Ročník</i>	<i>Termín</i>	<i>Organizace</i>
----------------------------	---------------	---------------	-------------------

Podpora zdravých vztahů a spolupráce

Adaptační pobyt	OŠ1, A1, NA1	září 2023	Peer to peer
Polévkový den	všichni	Listopad 2023	Odborníci z praxe
Podpůrný preventivní program	OŠ1, A1	jaro 2024	Peer to peer

Prevence kyberšikany:

Bezpečně v kyberprostoru – informace o bezpečnosti na síti, rizicích zneužití dat	OŠ1, OŠ2 A1, A2	Jaro 2024	Policie ČR
---	--------------------	-----------	------------

Prevence užívání návykových látek:

Preventivní vlak Nedej pokušení šanci	OŠ1, A1,	Jaro 2024	ČD Policie ČR
--	----------	-----------	------------------

Podpora zdravého životního stylu a duševního zdraví

Prevence HIV/AIDS	A3, OŠ3	Jaro 2024	
Prevence poruch příjmu potravy – dle potřeby	A2, A3 OŠ2, OŠ3	Jaro 2024	Anabell

4.2 Primární prevence a rodiče

Rodičům, zákonným zástupcům žáků či zletilým žákům škola nabízí:

- třídní schůzky pro rodiče a žáky (2x ročně, účastní se všichni pedagogové),
- hovorové hodiny (4x ročně, účastní se všichni pedagogové),
- schůze Školské rady (zástupce rodičů, vedení školy, žáci školy),
- konzultace metodika prevence a výchovného poradce (po telefonické domluvě),
- informační systémy:
- webové stránky školy (www.eabrno.cz, www.zdravka.eabrno.cz),
- Edupage (informace o prospěchu a absencích žáků),
- e-mailová komunikace s pedagogy
- veřejné akce školy (možnost zapojení jako organizátoři či hosté)
- den otevřených dveří (2x ročně, účastní se všichni pedagogové a přihlášení žáci).

4.3 Primární prevence a pracovníci školy

- seznámení pedagogického sboru se ŠPP (školním preventivním programem) na provozní poradě (metodik prevence, září),
- předání informací o ŠPP rodičům a zákonným zástupcům žáků na třídní schůzce na začátku školního roku (třídní učitelé, září),

- informování žáků o ŠPP (třídní učitelé, září),
- zmapování rizikových jevů u žáků a jejich potřeb týkajících se prevence formou rozhovoru nebo dotazníku a jeho vyhodnocení (třídní učitelé, metodik prevence, září – říjen),
- vypracování zprávy pro metodika prevence o rizikovém chování žáků v jednotlivých třídách (třídní učitelé, pololetně, viz Příloha č. 3),
- předávání informací metodikovi prevence v případě řešení rizikového chování (všichni pracovníci školy, průběžně),
- svolání mimořádné schůzky s rodiči při výskytu závažného rizikového chování ve škole (vedení, třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence),
- spolupráce s nepedagogickými pracovníky, předávání informací o rizikovém chování metodikovi prevence (metodik prevence, hospodář školy – podle potřeby, ústně),
- vzdělávání pedagogů v oblasti prevence rizikového chování (podle potřeb),
- vzájemné předávání informací o preventivních akcích (metodik prevence, pedagogové, vedení školy, nástěnka, Moodle, Edupage, Microsoft Teams).

5. Monitoring a evaluace

Metodik prevence provádí podle potřeby monitoring aktuální situace ve škole, který zahrnuje dotazníkové šetření u žáků, dotazníky pro třídní učitele, rozhovory se žáky a pedagogy, záznamy projednávaných případů, informace od rodičů atd.

Evaluace je zaměřena na:

- efektivitu preventivních programů (formou dotazníku nebo rozhovoru se žáky i pedagogickým dozorem),
- efektivitu prevence v rámci ŠVP (získané znalosti a dovednosti),
- výskyt rizikového chování (průběžně a pololetně ze zprávy třídních učitelů),
- úroveň spolupráce pracovníků školy,
- úroveň spolupráce s externími organizacemi.

Na základě monitoringu a evaluace je vytvořen a podle potřeby aktualizován Preventivní program na další školní rok.

5.1. Hodnocení školního roku 2022 – 2023

Jako v posledních letech, tak i v tomto roce se častěji objevovaly psychické obtíže různého charakteru, od duševní nepohody, přes depresivní příznaky až po sebepoškozování či sociální fobie. Velký nárůst jsme zaznamenali zejména v prvních ročnících. V souvislosti s tím se vyskytovalo záškoláctví, riziko školní neúspěšnosti a narušení vztahů. Řešili jsme také případy agresivity v kyberprostoru či užívání návykových látek ve škole v podobě nikotinových sáčků a elektronických cigaret.

V rámci primární prevence bude naše pozornost nadále zaměřena zejména na podporu duševního zdraví a péči o dobré klima třídy a školy. Zvyšování psychické odolnosti a zdravé zvládání krizí je nejen pro naše studenty běh na dlouhou trať a jejich podpora bude i nadále naším dlouhodobým cílem.

Zpracovala: Mgr. Jarmila Skoumalová, metodik prevence

Datum: 30. 8. 2023

Schválila: Mgr. Petra Juřeníková, Ph.D., ředitelka školy

Použitá literatura

- MIOVSKÝ, Michal a kol. *Kvalita a efektivita v prevenci rizikového chování dětí a dospívajících IV*. Praha: UK Praha, Lékařská fakulta, Klinika adiktologie, 2015. 167 s. ISBN 978-80-7422-395-2
- MIOVSKÝ, Michal a kol. *Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování II*. Praha: UK Praha, Lékařská fakulta, Klinika adiktologie, 2015. 272 s. ISBN 978-80-7422-392-1
- SKÁCELOVÁ, Lenka. *Primární prevence užívání návykových látek (úvod do problematiky)* [online]. MSMT © 2013 – 2016. [cit. 2016-4-4]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/7359?highlightWords=metodický+pokyn>
- SKÁCELOVÁ, Lenka. *Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování – Záškoláctví* [online]. MSMT © 2013 – 2016. [cit. 2016-4-14]. Dostupné z: www.msmt.cz/file/17699/download/
- *Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízeních* (Č.j.: 28 275/2000-22) [online]. MSMT © 2013 – 2016. [cit. 2016-2-14]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/file/7254?highlightWords=metodický+pokyn>
- *Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních* (Č.j.: 22294/2013-1) [online]. Poradenské centrum. [cit. 2016-2-14]. Dostupné z: <http://poradenskecentrum.cz/>
  - [dokumenty%202013/Method_%20pokyn_sikana%202013.pdf](http://www.poradenskecentrum.cz/dokumenty%202013/Method_%20pokyn_sikana%202013.pdf)
- *Minimalizace šikany – informace o šikaně* [online]. AISIS © 2016 [cit. 2016-4-5]. Dostupné z: <http://www.minimalizacesikany.cz>
- *Obecné návody na šikanu neplatí* [online]. Prevence-info.cz © 2010-2016 [cit. 2015-4-5]. Dostupné z: <http://www.prevence-info.cz/jak-postupovat-2#priloha4>
- *Síť organizací: Jihomoravský kraj* [online]. Prevence-info.cz © 2010-2016 [cit. 2015-1-20]. Dostupné z: <http://www.prevence-info.cz/sit-sluzeb/sit-organizaci/prehled/kraj/63>
- *Školní řád SZŠ EA* [online]. SZŠ EA Brno. [cit. 2016-03-12]. Dostupné z: http://www.eabrno.cz/szs/downloads/docs/skolni_rad.pdf
- *Typy rizikového chování* [online]. Prevence-info.cz © 2010-2016 [cit. 2016-03-05]. Dostupné z: <http://www.prevence-info.cz/r-rizikove-chovani>

- *Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních* [online]. MSMT © 2013 – 2016. [cit. 2016-2-12]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/dokumenty/vyhlaska-c-72-2005-sb-1/>

Seznam příloh

Příloha č. 1: Vnitřní a vnější informační zdroje a kontakty

Příloha č. 2: Dotazník rizikového chování žáků

Příloha č. 3: Zpráva třídního učitele o výskytu rizikového chování žáků třídy

Samostatné přílohy:

Krizový plán

Školní program proti šikanování

Školní program proti záškoláctví

Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Strategie přístupu k žákům s PAS

Vnitřní a vnější informační zdroje

Vnitřní informační zdroje

Odborná a metodická literatura:

Prevence. Praha: Život bez závislostí. ISSN 1214-8717

Drogy – poznej svého nepřítele

Řekni drogám ne

Sám sebou

GRIFFINOVÁ, A. a kol. *Cesta ke svobodě*

GÁBAL, I. *Etnické menšiny ve střední Evropě*

STREJČKOVÁ, A. a kol. *Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví*

Romové – tradice a současnost. Brno: Moravské zemské muzeum

Audiovizuální zdroje:

Stop kriminalitě	Nesnadná rozhodnutí
Silný proti slabému	Němý výkřik
Hazardní a počítačové hry	Řekni drogám ne
Prevence v rodině	Stop rasismu
Sexuální výchova	Islám a Evropa
Drogová problematika	

Vnější informační zdroje a kontakty:

Organizace:

Policie ČR – Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje, Městské ředitelství policie Brno, adresa: Cejl 4/6, 611 38 Brno, telefon: 974 621 111 (spojovatelka), fax: 974 625 508, e-mail: mrpb.podatelna@pcr.cz

Obvodní oddělení Brno-Židenice, Tř. Kpt. Jaroše č. 17, 602 00 Brno, tel. 974 623 529
e-mail: mrpb.oop.zidenice.podatelna@pcr.cz

Pedagogicko-psychologické poradny:

Křesťanská pedagogicko-psychologická poradna, Veveří 462/15 (Domov mládeže Petronium), tel. 739450034, poradna@kpppb.cz

Pedagogicko-psychologická poradna Brno:

Pracoviště Zachova, Brno Zachova 1, 602 00 Brno, telefon: 543 245 914-6; Email:

zachova@pppbrno.cz

Pracoviště Kohoutova, Brno Kohoutova 4, 613 00 Brno, telefon: 545 223 379-80; Email:

kohoutova@pppbrno.cz

Pracoviště Sládkova, Brno - poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti, Sládkova 45, 613 00 Brno, telefon: 548 526 802; Email: sladkova@pppbrno.cz; Web:

www.poradenskecentrum.cz

Pracoviště Hybešova, Brno (pro Brno-venkov) Hybešova 15, 602 00 Brno, telefon: 543 426 080, 731 658 683; Email: hybesova@pppbrno.cz

Problematika návykových látek:

K-centrum Drug Azyl, Vídeňská 3, 639 00 Brno, tel.: 543 249 343, drugazyl@podaneruce.cz

Centrum prevence, Hapalova 22, 621 00 Brno, tel.: 549 211 287,

prevcentrum@podaneruce.cz

Centrum léčby závislosti na tabáku, Jihlavská 20, 639 00 Brno, te.: 532 233 198

Telefonní linka pro odvykání kouření s celorepublikovou působností, tel.: 844 600 500

A-kluby České republiky, o. p. s. - sociální poradenství a intervence uživatelům návykových látek Bratislavská 27, Brno, tel. č.: 541 247 233

Anonymní linka důvěry A-klubů: 603 487 867, 545 241 301, linka.duvery@akluby.cz

Poruchy příjmu potravy:

Centrum Anabell - Pomoc a podpora osobám s poruchami příjmu potravy, Masarykova 506/37, 602 00 Brno Tel.: 542 214 014, Mobil: 724 824 619, Email: posta@anabell.cz, www.anabell.cz

Poruchy chování:

Středisko výchovné péče při DDÚ - krizové intervence, poradenství, sociálně patologické jevy (záškoláctví, šikana, drogy, osobní a rodinné problémy), Gabriely Preissové 8, Brno, tel. č.: 549 240 166

Středisko výchovné péče při DÚ - internátní zařízení (dobrovolné pobyty), Veslařská 246, Brno, tel. č.: 544 216 544, 544 216 178

Středisko výchovné péče HELP ME (nestátní)- poradenská část, stacionární část, internátní část (dobrovolné pobyty), Bořetická 8, Brno, tel. č.: 544 234 629

Krizová centra:

Dětské krizové centrum SPONDEA, o. p. s., Sýpka 25, 613 00 Brno, tel.: 541 235 511, 608 118 088

Modrá linka – centrum a linka důvěry pro děti a mládež, Lidická 50, Brno, (krizová intervence, poradenství, telefonická pomoc), tel. č.: 549 212 788, 549 524 111

Krizové centrum pro děti a dospívající – Hapalova 4, Brno 621 00, tel.: 541 229 298, email: css.sspd@volny.cz

Krizové centrum pro děti a mládež Brno – **Sýpka 25, Brno, tel. 608 118 088 nonstop, 541 235 511**

Krizové centrum při FN Brno – **Bohunice Jihlavská 20, Brno, tel. 532 232 078, 532 232 333, 547 212 333 nonstop**

o.s. Magdalenium – pomoc obětem domácího násilí (azylový dům a zařízení s utajenou adresou), AD - zařízení Helena, AD Magdalenium, magdalenium2@centrum.cz, tel. 776 718 459 nonstop

Persefona, o.s., Jiráskova 8, Brno, tel. 737834345, 545245996

Bílý kruh bezpečí, Slovinská 41, Brno, tel. 732842664, 541218122

Psychiatrické léčebny:

Psychiatrická léčebna Černovice, Húskova 2, 618 00 Brno, tel.: 548 123 111, sekretariat@plbrno.cz

Psychiatrická léčebna Bohunice, Jihlavská 20, 639 00 Brno, tel.: 547 191 111

Webové stránky:

www.adiktologie.cz	www.odrogach.cz
www.anabell.cz	www.streetwork.cz
www.cppt.cz	www.minimalizacesikany.cz
www.kotva.cppt.cz	www.linkabezpeci.cz
www.drogy.cz	www.sikana.cz
www.e-bezpeci.cz	www.seznamsebezpecne.cz

Dotazník rizikového chování pro žáky

Tento dotazník je anonymní a bude sloužit metodikovi prevence k zmapování rizikových oblastí na naší škole. Na základě vašich odpovědí pak budou plánovány preventivní aktivity podle vašich zájmů a potřeb.

Třída: .....

Věk: .....

1. Setkal/a ses ve svém blízkém okolí s některými z uvedených jevů? (zakroužkuj)

- a) kouření
- b) užívání alkoholu
- c) užívání nelegálních drog
- d) šikana
- e) kyberšikana (útoky přes internet, sociální sítě)
- f) záškoláctví
- g) rasismus
- i) násilí
- j) vandalizmus
- k) krádeže
- l) rizikové sexuální chování, sexuální útoky
- m) sekty
- n) zanedbávání a zneužívání

- o) jiné (vypiš) .....

2. Setkal/a ses s některými z uvedených jevů v naší škole?

- a) ne
- b) ano, s čím? (vypiš) .....

3. Týká se tebe osobně některý z uvedených jevů? (zakroužkuj)

- a) kouření
- b) užívání alkoholu
- c) užívání nelegálních drog
- d) šikana
- e) kyberšikana (útoky přes internet, sociální sítě)
- f) záškoláctví
- g) rasismus
- i) násilí
- j) vandalizmus
- k) krádeže
- l) rizikové sexuální chování, sexuální útoky
- m) sekty
- n) zanedbávání a zneužívání

- o) jiné (vypiš) .....

4. Myslíš si, že naše škola je bezpečným prostředím a cítíš se zde dobře?

- a) ano
- b) ne, proč? (vypiš) .....

5. Myslíš si, že v případě potřeby se máš na koho obrátit o pomoc či radu?

- a) ano, na koho (vypiš).....
- b) ne, proč? (vypiš) .....

6. Jsou ve škole nějaká riziková místa nebo situace, kdy by mohlo docházet k šikaně, užívání návykových látek apod.?

- a) ne
- b) ano, kde, jaké chování (vypiš) .....

7. O které z oblastí by ses rád/a dověděl/a více informací a jaké programy by jsi přivítal/a?

- a) rizika kouření a jak přestat
- b) rizika užívání alkoholu a nelegálních drog, jak je umět odmítnout
- c) šikana a jak se jí bránit
- d) kyberšikana a jak se bezpečně pohybovat na internetu
- e) poruchy příjmu potravy, kdy už je to nebezpečné a jak to řešit
- f) partnerské vztahy, rizika nezávazného sexuálního chování a jak říci ne
- g) sebepoznání (poznání sebe sama, v čem je každý jedinečný, o životních postojích)
- h) mezilidské vztahy a vztahy mezi vrstevníky (o problémech a starostech a jak je řešit)
- i) životní styl, náhled na vlastní žebříček hodnot, rizika a výhody toho, jak žijeme
- j) poruchy duševního zdraví, deprese, sebepoškozování, jak z toho ven
- k) program na zlepšení třídního kolektivu
- l) žádné
- m) jiné (vypiš) .....

8. Máš nějaké připomínky a náměty na zlepšení prostředí ve škole, aby ses mohl/a cítit dobře? (vypiš)

Děkuji za vyplnění.

V případě jakýchkoli potíží se můžeš obrátit na metodika prevence rizikového chování, na výchovnou poradkyni nebo na kohokoli jiného, komu důvěřuješ.

Jsme tu pro Tebe!

Jarmila Skoumalová, metodik prevence

Zpráva třídního učitele o výskytu rizikového chování žáků třídy

Třída:	Třídní učitel:	Období:
<p>Řešené problémy: (uved'te žáky, charakteristiku problému, řešení)</p> <p><u>absence nad 100 hodin (počet žáků):</u></p> <p><u>záškoláctví – neomluvená absence (žáci, počet hodin):</u></p> <p><u>vztahové problémy ve třídě:</u></p> <p><u>vulgární chování:</u></p> <p><u>šikana:</u></p> <p><u>kyberšikana :</u></p> <p><u>návykové látky:</u></p> <p><u>poruchy příjmu potravy:</u></p> <p><u>rasově motivované chování:</u></p> <p><u>násilí:</u></p> <p><u>vandalismus:</u></p> <p><u>sebepoškozování:</u></p> <p><u>jiné:</u></p>		
<p>Návrhy pro práci se třídou, požadavek na preventivní programy:</p>		

Datum:

Podpis:

Děkuji za spolupráci Mgr. Jarmila Skoumalová, metodik prevence